

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 22

от заседание, състояло се на 15.05.2008 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Бойчо Кулински, акад. Людмил Стайков, доц. д-р Маргарита Пешева, Мая Вапцарова, Милен Вълков

ОТСЪСТВАЛИ: доц. д-р Лилия Райчева, Мария Стефанова, доц. д-р Райна Николова, Стефан Димитров.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Обсъждане подготовката на конкурсните книжа, документи и правилници относно лицензирането на нови радио и телевизионни програми:
 - Докладна записка от доц.д-р Маргарита Пешева от 17 март 2008 г.
 - Докладна записка от доц.д-р Маргарита Пешева от 15 май 2008 г.
 - Докладна записка от Борислав Шабански от 8 януари 2008 г.

Начало на заседанието 10,00 часа, водено от акад. Людмил Стайков, заместващ Мария Стефанова, и.д. Председател на СЕМ; гл. експерт протоколист – Михаела Йоргова

Людмил Стайков откри заседанието и предложи дневния ред за обсъждане.

Предложения за изменения или допълнения на дневния ред не бяха направени и **СЕМ** гласува с 5 гласа „за” дневния ред на заседанието.

ПО ТОЧКА „ПЪРВА”:

Людмил Стайков покани **Маргарита Пешева** да акцентира върху най-важните моменти в предложените от нея докладни записки ((вх. № 013-300-01/15.05.2008 г. и вх. № 013-300/17.03.2008 г., приложени към Протокол № 22). Доц. Пешева изрази задоволството си от това заседание, тъй като счита, че СЕМ много закъснява с лицензионния процес. В докладната се е постарала да постави няколко групи въпроси . Първото ѝ предложение е свързано с това, че от първите критерии (от първите

конкурси) са изминали 2 години и за този период медийната среда много се е развила. Смята, че е добре да се направи работна група, която да направи критичен преглед на критериите и да прецени какво би могло да се актуализира, добави или да отпадне. Предлага конкретни неща в критериите, които да послужат за основа на дебати. Не смята, че това следва да са окончателните критерии. Второто предложение, по което Съветът отдавна вече е постигнал съгласие, е във връзка с проверката на изискванията към кандидатите в конкурсите, заложи в чл. 105, ал. 4 от ЗРТ. Предлага оттук нататък, съгласно ЗРТ, СЕМ да възлага на съда проверката относно достоверността на информацията, съдържаща се в подписаната от всеки кандидат Декларация на основание чл. 105, ал. 4 от ЗРТ. Трето предложение относно лицензирането на нови радио програми – отново е извадила 5-те областни града: Силистра, Разград, Търговище, Перник и Пазарджик, в които има 18 радио честоти, от които 5 са реално свободни (в Пазарджик), а в отделните градове има честоти, в които работят оператори по § 9а. Обръща внимание на ситуацията в гр. Пазарджик, където има 5 реално свободни честоти и 4 честоти, на които работят оператори на основание § 9а. Ако Съветът продължи по същата методология, т.е. да обявява в един град всички свободни честоти, той едновременно трябва да обяви 9 честоти в гр. Пазарджик, което не смята, че е особено разумно, тъй като медийната среда не смята, че се нуждае от 9 нови радио програми, които да излъчват на територията на града. Има вариант СЕМ да обяви конкурси за гр. Пазарджик само за 5 радиочестоти, които са реално свободни. Предлага още един вариант за градовете Видин, Оряхово и Лом, които са разположени в гранични райони, СЕМ да обяви конкурси, защото там е особено нужно, съгласно Стратегията, засилване на радио комуникацията. Проверила е, че в тези градове има 8 реално свободни радиочестоти. Има предложение и за прилагане на смесен подход. Третото предложение (което е предложение на г-н Шабански) е, когато в дадено населено място има реално свободна повече от една честота, да се обявяват за конкретен радио формат. Счита, че това предложение е добро и такова е мнението на много колеги. Добре е да се обявяват конкурси за конкретен радио формат, разбира се след провеждане на социологическо изследване относно потребностите на местната аудитория от нови радио програми и формати. Ако СЕМ реши да обяви конкурси за свободни честоти, на които работят оператори на основание § 9а, не е редно да обявява тези конкурси за конкретен радио формат защото на тези честоти има утвърдени действащи оператори, които развиват местните радио пазари. Според Маргарита Пешева такъв подход не е много правилен. Друго предложение (също на г-н

Шабански), е когато се обявяват конкурси в градовете, в които има повече от една свободна честота да се избира само една експертна комисия, която пак да се състои от пет члена – трима от СЕМ и двама от КРС. Това е добре, още повече ако СЕМ ще реши да обявява конкурси в градовете, в които има реално свободни честоти, за определени радио формати. Тогава е хубаво да бъде една и съща експертната комисия, защото тя ще се запознае внимателно с доклада от социологическото изследване, което ще бъде поръчано. Предлага в конкурсите за следващите градове колегите, които вече са избрани в тази експертна комисия, да не бъдат избирани, т.е. да се спазва принципът на жребия. Това предлага с оглед да има равнопоставеност и всички членове на СЕМ да участват в експертни комисии. Смята, че това предложение си струва да бъде обсъдено. Другите предложения са свързани с приоритетите при лицензирането на нови телевизионни програми. В последната докладна се е спряла на 3 области със смесено население – Ахтопол, Велинград и Петрич. В тези 3 града има 4 реално свободни телевизионни честоти. Аргументите за това предложение са, че тези селища са разположени в гранични райони и в райони със смесено население. Те изпълняват важни функции в развитието на летния и зимен туризъм у нас, както и на балнеолечението. Следващо предложение е за сформирание на работни групи и примерни срокове, в които да извършат преглед и редакция на конкурсните книжа и документи, както и правилниците на СЕМ относно лицензирането. Предлага СЕМ да избере две работни групи и дава примерни срокове, в които е възможно да се случат нещата. Смята, че тези примерни срокове са дори крайно съкратени. Смята също, че през м. ноември могат да се случат първите радио конкурси. Предложила е и редакция (само козметична) на критериите. Най-общо, това е, което е направила, и то дава основа за разговор.

След изложението **акад. Стайков** даде думата за изказвания, като отбеляза, че е добре да започнат с отстраняване на въпроси по които Съветът е единодушен и има солидарност по дадена позиция. Така ще се намали обемът на въпросите, по които трябва да се дискутира и няма да има толкова различни предложения. Например - едно от тези неща е свързано с декларациите. СЕМ не трябва да се занимава с комисии, които да извършват проучвателна работа в каква степен декларациите на кандидатите отговарят на реалното положение на вносителите. Това не е задължение на СЕМ, който ще се освободи от един много тежък товар. Заключениеята са, че по този въпрос Съветът е солидарен. Ето защо смята, че този въпрос може да се счита за разрешен и той повече

да не присъства в дискусиите. Съветът ще приеме, че декларациите са отговорност на тези, които са ги подписали.

Борислав Шабански поиска думата по този въпрос. Негова е била идеята Съветът да спре да проверява кандидатите по чл. 105, но я е дал от гледна точка на случващото се при конкурсите и от гледна точка на опита в НСРТ. При тези конкурси са подадени документи от 25 субекта (толкова са били юридическите лица, кандидатствали в конкурсите). При 12 от тях са констатирани при най-елементарни проверки на основата на публичния регистър от официалните информационни системи тези обстоятелства. При 2 от случаите от тези 12 субекти са възникнали напрежения във връзка с декларациите по чл. 105 от гледна точка на това, че от Съвета е изтекла информация към въпросните лица. Обърна внимание и върху онова, което би се случило, ако Съветът не е проверявал достоверността на декларациите по чл. 105 от ЗРТ – след време половината от конкурсите съдът е щял да отмени.

Според **Людмил Стайков** (след като отбеляза, че Борислав Шабански е направил ревизия на констатацията на СЕМ относно декларацията, което дава основание още да се говори по този проблем) Съветът има достатъчно проблеми, за да може да понася ударите на абсолютно всички детайли, които се появяват в практиката при една процедура. Затова смята, че дори едно връщане на процедурата от съда изнася проблема извън СЕМ; това дисциплинира всички, които после си подават документите за следващите конкурси, защото става прецедент, който вече е обект и на АБРО и на обществеността и се популяризира именно нещо, което е извън територията на СЕМ. Станало е нарушение на базата на даден кандидат, който го е извършил. Тук СЕМ изобщо не участва и няма никакви задължения в случая, а и не може да понесе никакви негативи. Нагърбването на СЕМ да прави ревизията води до констатацията, че при СЕМ е проблемът и тогава започва натиск и спекулации. Няма причина Съветът да е уязвим, след като може да е неуязвим по законите на страната. Няма никакви гаранции, че няма да се изнася информация в бъдеще към потърпевшите. Целта на тези декларации е да се подпишат, иначе не вижда причина да се искат декларации; Съветът може да си проверява кандидатите и без да им иска декларации. Именно затова е законът, за да се облекчи процедурата.

Борислав Шабански обърна внимание, че ако СЕМ спазва закона, ще бъде задължен при такива случаи да сезира прокуратурата.

Людмил Стайков е съгласен, но отбеляза, че тогава не Съветът е инициатор, а кандидатът със своите действия.

Маргарита Пешева обърна внимание върху решението на върховната колегия, че вече във всеки етап на конкурсната процедура кандидат, който не е допуснат до участие в конкурса, има право да обжалва. От гледище и на това решение ВАС създава вече устойчива практика в това отношение – от гледище на това решение на Върховната колегия СЕМ би трябвало стриктно да спази ЗРТ – чл. 105, ал. 5 (текст, който е нов). В този текст изрично е казано, че СЕМ е задължен да възложи проверката на изискванията към кандидатите, заложен в чл. 105, ал. 4 от ЗРТ.

Людмил Стайков подкрепи това решение на Съвета и с довода, че иначе излиза, че СЕМ се съмнява в кандидатите и започва да ги проверява; Това не е редно. Освен това един дълъг процес от дългите процедури на СЕМ се облекчава.

Бойчо Кулински, обръщайки внимание върху сериозните въпроси, залежали в докладните на Маргарита Пешева, изказа своето колегиално и професионално удовлетворение от сериозността на тези документи и от задълбочената и трудоемка работа, извършена от нея. В двете докладни е маркирала всички проблеми, по които в СЕМ е имало най-малкото разминавания, а сега е постигнат консенсус. Чувства се удовлетворен от така представените синтезирани проблеми, които Съветът трябва да разгледа и да обсъди. Надява се, че с приемането на тези два документа и на предложения от Борислав Шабански документ, ще стартира един нов етап от работата на СЕМ за тази година. Той ще се включи при обсъждането по-нататък на конкретни проблеми, но още един път, изказвайки благодарност на Маргарита Пешева, прави предложение СЕМ да приеме документите в тяхната цялост (както са предложени), а оттук нататък приема предложението нещата да се изчистят, дороботят, конкретизират, разширят и т.н. в една работна група. Принципно обаче, стратегическият документ и консенсусът, който има СЕМ, да работи в областта на стартирането на радио конкурсите и за аналоговите телевизионни конкурси до края на годината, смята, че има консенсус и добра воля от присъстващите около заседателната маса, за да дадат един нов тласък в работата на СЕМ, който се надява, че ще има един добър отзвук извън институцията.

Резюмирайки обсъденото до момента **Людмил Стайков** каза, че представените документи са една сериозна основа за дискусията в посока на проблемите, които са изтъкнати в тези три документи. Те са основата, върху която СЕМ трябва да работи и да постигне конкретните решения. Присъстващите на заседанието са единодушни, че трите документа са добра основа. Предлага да започне обсъждане на предложението за една комисия в един град – много пъти по този проблем са разменяни мнения. Предлага

да се реши този проблем с уговорката, че дори и един да не е съгласен с това предложение, въпросът ще се отложи за решаване в пълен състав на Съвета.

Бойчо Кулински подкрепя такъв подход. Обърна внимание, че по първия въпрос за декларациите, консенсус е имало и Съветът е гласувал. Такъв следва да бъде и по-нататък подходът.

Преди СЕМ да реши въпроса за една комисия за град, **Маргарита Пешева** отбеляза, че СЕМ първо трябва да реши дали в един град, в който има повече от една реално свободна честота, СЕМ ще обявява конкурси за отделни формати. СЕМ няколко пъти е обсъждал този въпрос и по него е имало консенсус. Има нагласа и съгласие в Съвета, че ако има повече честоти, е редно в този нов етап на следващите радио конкурси (или телевизионни аналогови до края на годината), както е подхождал и НСРТ – поръчвал е за съответния град социологическо изследване за нагласите на местната аудитория от съответни формати и, ако Съветът принципно е съгласен, че ще обявява, примерно 5 реално свободни честоти (какъвто е случаят в гр. Пазарджик, където има 4 работещи оператора по § 9а и 5 реално свободни честоти) и избере социологическа агенция, която да проведе социологическо проучване за нагласите на местната аудитория от радиопрограми, примерно той обявява конкурс за едно музикално, за едно спортно и т.н. Това предлага, ако Съветът принципно реши това (макар и без това решение пак може Съветът да реши една експертна комисия да ги гледа). Предложението ѝ е успоредно да се гледат въпросите дали СЕМ ще прави конкурси за радио формати, дали ще се правят социологически изследвания.

Мая Вапцарова припомни, че отдавна е предложила да се правят социологически изследвания, но поради финансова невъзможност това е отпаднало.

Милен Вълков е на мнение, че ако СЕМ избере една комисия и един град, самата комисия може да прецени дали се налага социологическо проучване или не се налага. Ако комисията предложи на СЕМ в съответния град да бъдат профилирани радио форматите, Съветът може да реши дали да възлага социологическо проучване или да не възлага и в рамките на възможностите на СЕМ, това да бъде преценено. Затова по-добре е една комисия в един град, а след това вече Съветът да решава конкретно за дадения град дали има нужда от социологическо проучване или не. Затова предлага СЕМ да се обедини около идеята „един град – една комисия”, а следващите стъпки ще бъдат преценени.

Маргарита Пешева е съгласна и отбеляза, че едновременно с това СЕМ трябва да реши и относно избора на експертната комисия – трима члена се избират за даден град

и след това те не участват в жребия при определянето на експертната комисия за друг град. Така се постига равнопоставеност – всички членове на СЕМ и всички членове на КРС да участват в състав на комисия.

Бойчо Кулински не смята, че така ще се постигне равнопоставеност между членовете на СЕМ – в един град, където има само една честота и в друг град, където има примерно пет честоти.

Борислав Шабански смята, че това решение не може да се абсолютизира – би трябвало да се отчитат броят на честотите и броят на конкурсите – в Пазарджик, примерно, би трябвало да има две комисии при 9 реално свободни честоти. Смята, че е въпрос на решение на СЕМ.

Людмил Стайков обобщава разсъжденията – философията е да се върви към единна комисия, която да има поглед върху цялостната картина. Това е в интерес на обществото и на града, защото се взимат по-верни решения, а не на парче. Това облекчава процедурата и се повишава качеството на решението.

Борислав Шабански отбелязва, че дебатът по този въпрос следва да бъде в тази посока – облекчаване на процедурата. По отношение на втория въпрос – мнението му е, че е много трудно социологическо изследване да даде такъв резултат. По този въпрос са водени разговори. Когато се разговаря по този въпрос, е хубаво решението на СЕМ да бъде по целесъобразност (на експертно ниво). При положение, че в Пазарджик например, се обявява конкурс за спортно радио, това не може да издържи – не може в този град да се прави спортно радио, при положение, че там няма такъв живот: спортни събития. Следователно за този град трябва да се търси друг формат, който там би имал стойност. Така че трябва да се направи преценка и нещата да се съчетаят индивидуално за съответния град. Трябва да се събере адресат на формата.

Милен Вълков смята, че не може СЕМ официално да елиминира социологическото проучване. Затова следва да се оповести (чисто от гледна точка на PR), че те фигурират, ако СЕМ прецени.

Борислав Шабански сподели със съветниците каква е била практиката на НСРТ в тази връзка - поканили са трима експерти от Факултета по журналистика и те са определили форматите (има разработена медийна карта). НСРТ е приел, че тези експерти имат капацитета да определят в даден град какво радио следва да има. Самите експерти също са ползвали социологически проучвания, но подходът е бил комплексен. Отново отбелязва, че въпросът за социологическите изследвания не трябва да се абсолютизира; въпросът е комплексен.

Мая Вапцарова отбеляза, че СЕМ трябва да помисли и да започне с конкурсите за решаване на проблема с чуваемостта в граничните райони на страната.

Людмил Стайков апелира разговорът да продължи в посока на решаване на обсъжданата тема: една комисия в един град.

По този въпрос съветниците отбелязаха, че има консенсус.

Людмил Стайков обобщава: това е новост и СЕМ вече може да обяви, че поглежда индивидуално за всеки град и взема решение на основата на социологическо проучване или проучване, направено от експерти и това е нов момент от решенията на СЕМ. Досега е оставен изцяло на свободния избор на кандидатите. (Това е нов принцип за усъвършенстване на процедурите по лицензиране).

Маргарита Пешева предлага на това заседание Съветът нищо да не гласува – това е много сериозен разговор и не би искала в отсъствието на 4-ма члена (независимо от консенсуса) да се гласува. Това са много важни въпроси – вземането на решения, че СЕМ няма да преглежда чл. 105, ал. 4,

Вземането на решение – един град (по преценка) една експертна комисия, вземането, примерно на решението 5 честоти в един град за радио формати. Поради важността на тези въпроси е добре на това заседание Съветът да постигне съгласие, но отново да се внесе на следващото заседание и тогава в пълен състав Съветът да гласува.

Според **Мая Вапцарова**, след като Съветът има консенсус, а и останалите съветници са делегирали правата, при консенсус следва да се проведе гласуване.

Бойчо Кулински направи едно предложение – от документите новината ще произтече от само себе си, че СЕМ има воля да стартира радио конкурсите и за аналоговите телевизионни. Би искал Съветът да има макар и в работен вариант етапите, в които ще се случи всичко това, сроковете и след това (след като Съветът приеме критериите, повечето от които са фиксирани в докладната на Борислав Шабански, СЕМ да възложи на дирекция „Лицензиране” и на дирекция „Правни дейности” да изработят документите по процедурата за кандидатстване. Ако Съветът приеме това като срок и етап, би искал да бъдат фиксирани. Смята още, че по-рано от м. септември Съветът няма да е готов да обяви, че стартира действително конкурсите. Освен новината, следва да се извади и една конкретика.

В допълнение на казаното от Бойчо Кулински **Милен Вълков** обърна внимание върху няколко въпроса. На първо място – разбира защо докладната си Борислав Шабански внася без входящ номер (и го подкрепя). Това е защото той много пъти е обръщал на Съвета внимание върху тези въпроси (както и Маргарита Пешева). На базата на тази

докладна г-н Вълков има към Борислав Шабански 2 въпроса. Те се отнасят до едната група въпроси, които на това заседание Съветът трябва да реши: кой конкретно трябва да изработи тези документи и в какви срокове.

Борислав Шабански отбеляза, че има три основни документа, върху които Съветът е работил – правилник, методика и критерии. СЕМ безспорно е установил, че правилникът и методиката са утежнени и ненужни нито на кандидатите нито на Съвета. Съветниците най-добре могат да кажат каква част от тях са били полезни за оценки, анализи и т.н. Следователно, от тази линия Съветът трябва да се ръководи и да каже какво трябва да отпадне. Той смята, че 2/3 от тях са били излишни. Това утежнява и кандидатите. Затова, ако има новина (както е казал г-н Кулински), и в тази посока има някакво решение на Съвета, това ще бъде много добре и за кандидатите и за имиджа на Съвета. Първият въпрос, който трябва да се обсъди, е за правилника – какво да бъде анулирано в него като ненужно и да се продължи нататък да се преработи. По отношение на методиката – нещата стоят по подобен начин . Там също се съдържа голям пакет данни. Тя също трябва да бъде редуцирана; да се прегледа дали в нея препоръките, които са дадени към кандидатите, са били правилни – нужни на СЕМ и на съответния кандидат, или са били формално записвани. Според Борислав Шабански тези два пакета задължително трябва да бъдат изработени на базата на правилниците със сроковете. **Смята, че в изработването трябва да се включи звено „Анализи” в СЕМ.** Борислав Шабански уточни кои са документите – **правилникът за провеждане на конкурсните процедури и методиката.** Тези два документа трябва да се редуцират предвид факта, че са утежнени и някои текстове от тях – ненужни. Остава текстът за критериите, който е най-съществен. Не вижда затруднение по критериите да представи вижданията си, които е представял на Съвета многократно. Ако Съветът приеме предложението на Бойчо Кулински, подкрепено от Милен Вълков, за определяне на срокове, той има готовност да представи виждането си по тях, когато СЕМ пожелае. Смята, че предложението на Маргарита Пешева относно промяна в текстовете на критериите е направено рационално от гледна точка на практиката, но неговото мнение е, че това предложение не е същностно, а е по оптимизиране на балансите между отделните позиции. Те са оптимизиране на съотношението на участието на дяловете на отделните критерии. Смята, че критериите на СЕМ не са достатъчно прецизни (това и по-рано е казал). Критериите трябва по същност да бъдат променени не само по дяловете им присъствия в крайната оценка (ако има конкурс за форматно радио). Следователно, това е посоката, по която трябва да се работи по критериите. Другата

посока е извадена от съдебната практика – това е едно особено мнение на съдия Еленков. Независимо, че крайното решение е било в полза на Съвета, и съдията Еленков е останал малцинство при взимането на решението, неговият анализ е много правно издържан и професионално направен. Той е именно в посоката, за която говори и той. Затова, ако Съветът възприеме подобна идея, тя може да бъде развита, изработена в срок, какъвто постави Съветът. За останалата документация дирекция „Правни дейности” и звено „Анализи” трябва да направят преглед, след като Съветът да се произнесе какво му е било излишно.

Маргарита Пешева отбеляза, че ако Съветът (както се е обединил), ще избира при повече от една честота една експертна комисия по преценка, тогава и правилникът за работа на експертните комисии трябва да се редуцира и да се адаптира към промените и новата философия, която СЕМ въвежда, т.е. да се синхронизира. Дирекция „Правни дейности” би трябвало да прегледа и този правилник. Така е и записала в докладната записка – да се избере една работна група от дирекция „Правни дейности”, която да прегледа и двата правилника. Би искала Съветът конкретно да поговори по различните варианти, които е отбелязала в докладната. Ако Съветът стартира отново радио конкурсите, дали ще продължи и ще обяви в 5-те областни града, в които не са провеждани конкурсите; може да бъде избран и смесен вариант. Дали съветниците имат и други идеи. СЕМ трябва да реши в кои градове и как ще завърши структурирането на радио средата.

Преди това **Людмил Стайков** отново направи обобщение. До момента Съветът е говорил и е обсъждал много конкретно по въпросите и тази конкретност помага, иначе – разговорът е безнадежно дълъг и безкраен. Обсъдени са въпросите с декларациите, за характера на радио конкурсите. Има и още един проблем, който е много конкретен – операторите, работещи по § 9а, т.е. в дадени градове има функциониращи оператори по § 9а. Конкретен въпрос е дали СЕМ обявява конкурси само за свободните честоти или за всички. Този въпрос първо трябва да бъде решен.

Преди да бъде говорено по този въпрос Съветът прецени, че първо трябва да приключи с решение относно предишната тема. По отношение на сроковете **Маргарита Пешева** е предложила до средата на м. юни, тъй като има технологични срокове – Съветът ще възложи на дирекциите работа по дискутираните документи, но те трябва да минат през заседание на СЕМ и да се приемат. От тази гледна точка смята, че разумният срок е 1 месец.

Бойчо Кулински предложи до края на м. май дирекциите да подготвят материалите, по които СЕМ да дискутира преди да се приеме. До средата на м. юни СЕМ може да дискутира по материалите. В края на м. май 2008 г. следва материалите в суров вид да бъдат внесени на заседание на СЕМ за обсъждане и окончателно взимане на решение – на 15 юни. Относно операторите по §9 а отбеляза, че в закона е записано, че тези оператори са действащи до провеждането на конкурс. След като се проведе конкурс, спечелилият конкурса започва да работи, а останалите отпадат. Отбеляза още, че този проблем още законодателно не е изчистен от парламента. Обърна внимание, че СЕМ трябва да бъде много внимателен, за да не се създаде напрежение, при това не само в един район – в един определен район има един оператор, но този оператор работи и в много други райони. Този въпрос трябва Съветът да прецизира и да не бъде много категоричен в момента. Друг въпрос е относно граничните райони – дали да се обявят конкурси там, където не са провеждани или за зимния туризъм или където има инвеститорски интерес. При всички случаи обаче това трябва да бъде съгласувано с КРС.

Маргарита Пешева върна разговора към поставения въпрос от акад. Стайков. Намира, че той е много сериозен. Винаги, когато СЕМ обявява конкурси за оператори, работещи по § 9а, това е един сложен и конфликтен проблем. Нагласите на обществото са Съветът да подкрепи оператор, който е инвестирал и е работил на съответния местен пазар. Понякога не може да се изключи хипотезата да се яви един много силен кандидат с много интересна концепция и Съветът да е поставен пред един много труден и мъчителен избор. Заради това е предложила няколко варианта – от гледище на професионалната етика. От една страна, предлага СЕМ да довърши радио средата, като обяви последните 5 областни града, в които не са провеждани конкурси. Същевременно, както е написала в докладната, в тези градове има доста оператори които работят на основание § 9а (на 13 честоти). Затова е избрала 3 града, които са много важни от гледище на стратегията – Видин, Оряхово и Лом, в които има 8 реално свободни радиочестоти. Там не работят оператори на основание § 9а. Ако Съветът прецени и обяви 5-те реално свободни честоти в гр. Пазарджик, би могъл да обяви 13 нови конкурса. От една страна ще спази принципа си, че е включил гр. Пазарджик като областен град, в който не са провеждани радио конкурси (това е по преценка на Съвета). От друга страна, ще уважи стратегията, в която е казано, че трябва да се развива регионалната радио комуникация, че трябва да се правят конкурси в гранични райони, в слабо населени места, в райони със смесено население (Съветът е длъжен да

се съобразява със Стратегията). От тази гледна точка предлага един смесен вариант – Видин, Оряхово, Лом и Пазарджик. Това е нещото, което СЕМ трябва да прецени. При всички случаи смята, че СЕМ трябва да обяви повече конкурси за реално свободни честоти, при положение, че те съществуват, и 1 или 2 конкурса по § 9а, като по § 9а е хубаво да бъдат в тези областни градове, в които не са провеждани конкурси. Друг подход е да се изключи § 9а и СЕМ да обяви 13 реално свободни честоти. Може да не са в градовете, които е посочила (в докладната от м. март 2008 г. е записала в общи линии всички градове, от които СЕМ може да избере, но трябва много внимателно Съветът да прецени в кои градове да избере; трябва да има силна аргументация, за да не бъде Съветът упрекнат в лобистки интереси. Постарала се е в докладната да даде всички възможни варианти, по които да може Съветът да обсъжда.

Людмил Стайков отново конкретизира. Проблемът е много широк и разговорът може да бъде безкраен. Затова предлага да се отхвърлят нещата и така да бъде облекчавана тема по тема проблематиката, която е поставена. Не би искал да се смесва въпросът в кои градове СЕМ да обявява конкурси с проблема „§9а”. Параграф 9а е принципен въпрос. Съветът трябва да реши как подхожда към тези градове, в които има оператори, които работят по § 9а. Дали Съветът ще обяви само на свободните честоти или няма да обяви само на свободните честоти конкурси, а за всички. Юридически е казано, че до обявяване на конкурсите, функционира § 9а. СЕМ не следва да тълкува, а да спазва закона в неговата буквалност. Мнението на акад. Стайков (което отстоява винаги) е, че трябва да се обявят конкурсите, където има свободни честоти за всичките свободни честоти, вкл. и за тези, на които работят оператори по § 9а, защото законът и стратегията позволяват да се направи това. Друг е въпросът, че СЕМ ще има специален подход към тези, които са функциониращи, към тези, които при своето кандидатстване представят доказателствен материал за своята публика, която имат, за общественото приемане на техните програми. Това не може да остане без внимание от страна на СЕМ. Тоест, при кандидатстването Съветът вече може да утвърди дадения кандидат, оператор по § 9а, като законно спечелил конкурса, или пък може да не го утвърди – при изключително силен кандидат, който кандидатства със същата програма и със сериозни инвестиции. По този начин Съветът може да се отърси от проблема § 9а, който е страшно бреме и вечно ще тегне над СЕМ, ако не подходи Съветът за неговото постепенно решаване. Това е становището на акад. Стайков и затова го поставя.

Бойчо Кулински поставя въпроса дали не е по-логична Съветът да изчака синхронизацията на ЗЕС и ЗРТ. Този въпрос, който е създаден от парламента, да се реши там.

Милен Вълков вижда голяма логика в изказването на Людмил Стайков и той изцяло го подкрепя. Смята, че по този начин Съветът още един път ще напомни на парламента. Решението на съда е ясно - § 9а действа до обявяването на конкурси. Подкрепя мнението на акад. Стайков.

Маргарита Пешева е на мнение, че Съветът трябва да има смесен подход При положение, че има и много голям пакет реално свободни честоти, и Съветът трябва да обяви конкурси за реално свободните честоти, по преценка в съответния град, Съветът може да обяви и конкурси за честоти, на които работят оператори по § 9а. Смята обаче, че Съветът не може да не обяви конкурси за реално свободни честоти, при положение, че ги има. Предлага СЕМ да обсъди каква ще е философията.

Борислав Шабански не вижда никаква логика да се отделят честотите. Ако се допусне, че (вземайки пример гр. Пазарджик) СЕМ обяви конкурси за 5 честоти (а на останалите 4 има работещи оператори) и когато завършат тези 5 конкурса и спечели даден кандидат, който започва да работи с издадена лицензия, а останалите работят нелегитимно. Смята, че Съветът трябва да вземе решение да обявява конкурси за всички свободни честоти. Това трябва да се запише – дали в критериите или в друг документ, е въпрос на преценка на СЕМ. Отбеляза още, че два от основните мотиви да се обявят конкурси в даден град е стимулиране на конкуренцията и изграждане на равноправно присъствие на операторите. Това следва да се заложи в мотивите на решението.

Людмил Стайков отбеляза, че Съветът е постигнал много важни решения на това заседание, но решаването на този въпрос трябва да бъде взето при по-пълен състав на СЕМ.

Преди да пристъпи към обсъждане на въпроса в кои градове да пристъпи СЕМ към обявяване на конкурси, Борислав Шабански обърна внимание върху мотивите, които смята, че са важни за тези градове. Това са мотивите, които е припомнила Маргарита Пешева – окръжни, бивши окръжни, областни градове, в които не е провеждан конкурс. Първият мотив – най-много население (слушатели в случая), възможност за конкурентна среда и осигуряване на конституционното право на информация на най-голям брой хора. Смята, че вариантът за Видин и Лом изобщо не трябва да присъства в обсъжданията на СЕМ. Окръжните градове са най-логичното продължение на

конкурсите. Може да надделее вариант за градове, които са крайгранични зони с цел чуваемост (за което е говорила Мая Вапцарова). Това може да доведе до искане към КРС за реструктуриране на честотите (за което е говорено на предишни заседания). Вариант е (както е посочила Маргарита Пешева) да се обявят конкурси в 5-те града или Съветът да преосмисли в кои гранични градове.

Имайки предвид, че това са 18 честоти, затова се налага да се опрости документацията и сроковете и това ще стане възможно, смятат съветниците.

Маргарита Пешева обобщава – СЕМ постига съгласие да обяви и конкурси в 5-те областни града. Припомни, че капацитетът на Съвета за 2 години е бил 37 конкурса. Трябва Съветът да си даде сметка какво е възможно до края на годината да се проведе – какви са възможностите като капацитет и какво Съветът може да направи в областта на аналоговите телевизионни конкурси.

Борислав Шабански обърна внимание и върху факта, че ако се промени ЗЕС, Съветът ще трябва да се ориентира към цифрово лицензиране.

Давайки си сметка за казаното **Маргарита Пешева** посочи и един друг вариант – тези 5 града да бъдат разделени на 2 групи – примерно, Съветът да обяви конкурси в 3 града, а не в 5-те града, т.е. да ги раздели и тази година е преценил, че тях ще обяви. При този подход ще станат по-малко конкурсите за радио. Предлага СЕМ да обсъди от 5-те града с кои 3 града да започне Съветът, за да работи за привършване на структурирането на радио средата, а останалите два града – Съветът да остави за един последен етап. Ако СЕМ реши, че обявява Силистра, Разград и Търговище, честотите общо са 5 (с. 3 от докладната). Такъв подход би позволил на Съвета да си отдели капацитет за провеждане на аналогови телевизионни конкурси. Съветът трябва да прецени, но от гледище на Стратегията е хубаво СЕМ да обедини районите със смесено население в една група – Силистра, Разград и Търговище. Според Стратегията главното е усилването на регионалната радио комуникация в слабо населените райони, в пограничните райони, в районите със смесено население. Предложила е различни варианти, които Съветът може да обсъди и приеме. Предлага в друга група да бъдат отделени Перник и Пазарджик по други критерии. Пазарджик – това е Тракия, а Перник – близко до границата. Друг вариант е Пазарджик и Силистра да бъдат обединени.

Съветът прие като разумно предложението да се отделят в две групи областните градове – 3 + 2. Предложението е за Силистра, Търговище и Перник.

Борислав Шабански предлага обединяване на Пазарджик и Силистра по следната логика. Пазарджик е с по-голяма аудитория и Съветът ще извърши рационално по-голяма работа, защото регулира 9 оператора; конкуренцията е голяма и практически ще извърши по-същностна работа, отколкото в градове, в които има 1 или 2 честоти.

Като контра аргумент **Маргарита Пешева** посочи, че от гледище на общото структуриране на медийната среда, е изключително важно да се усили регионалната българска комуникация в градове като Разград, Търговище и Силистра. Може би този разговор да не го решава СЕМ сега, а да помисли как да направи групата.

Людмил Стайков отбеляза, че СЕМ е започнал разговори и ще се чуе и мнението и на другите колеги. **Постигнато е принципно съгласие, че 5-те областни града ще се разделят на 2 групи. Постигнато е съгласие и за конкретния радио формат. Смята, че там където работят оператори по § 9а не е редно да се обявяват конкурси за конкретен формат с аргумент, че на тези честоти работят утвърдени оператори, които развиват утвърдени формати. Смята, че си струва да се обсъди този въпрос.**

Според Борислав Шабански Съветът би трябвало да прецени какъв е форматът, на този, който участва на тази честота и да обяви такъв формат (това негласно).

Обсъден бе въпросът, че и ново радио има шанс да спечели конкурса.

По отношение на телевизионните конкурси **Маргарита Пешева** и в двете докладни е отбелязала варианти, които предлага като основа за дебати. Предполага обаче, че по този въпрос ще се говори при пълен състав на Съвета – тогава ще се реши в кои градове ще бъдат обявени конкурси, следвайки утвърдените вече правила.

До тук Съветът е направил следното. **Представените документи на това заседание се приемат единодушно, като базата, върху която Съветът работи сега и на следващото заседание.**

Борислав Шабански отбеляза по отношение на сроковете, че до известна степен те са функция на онова, което ще се получи в резултат на работата на Съвета. Затова е добре да има срокове, които са набелязани в началото на заседанието, и оттам ще са прецени какви срокове са необходими по-нататък. Уточнено бе, че първоначалните срокове са до средата на м. юни. Другите срокове от това ще зависят. Решено бе, че изборът на предлаганите работни групи ще бъде в присъствието на останалите съветници.

Людмил Стайков закри заседанието.

Приложени материали към Протокол № 22:

1. Докладна записка от доц. д-р Маргарита Пешева (вх. № 013-300-01/15.05.2008 г. и вх. № 013-300/17.03.2008 г.) във връзка с подготовката на конкурсните книжа, документи и правилници относно лицензирането на нови радио и телевизионни програми.
2. Докладна записка от Борислав Шабански, съдържаща предложения за усъвършенстване на конкурсните лицензионни процедури, на базата на анализ на досегашните действия и опит на СЕМ при лицензирането .

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Бойчо Кулински		Лилия Райчева	
Людмил Стайков	Маргарита Пешева	отсъства
Мая Вапцарова	Милен Вълков
Райна Николова	отсъства	Стефан Димитров	отсъства
Мария Стефанова	отсъства		
и.д. Председател			